

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Drept
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE DREPT PUBLIC
1.4 Domeniul de studii	Drept
1.5 Ciclu de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Drept

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei			Dreptul noilor tehnologii					
2.2 Titularul activităților de curs			Asist. AURA-ELENA AMIRONESEI					
2.3 Titularul activităților de seminar			Asist. AURA-ELENA AMIRONESEI					
2.4 An de studiu	III	2.5 Semestrul	VI	2.6 Tip de evaluare*	V	2.7 Regimul disciplinei**	Op	

*E – Examen / C – Colocviu / V – Verificare

**OB – Obligatoriu / OP – Opțional / F – Facultativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					15
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					2
Pregătire seminare/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					12
Tutoriat					0
Examinări					4
Alte activități					0

3.7 Total ore studiu individual*	33
3.8 Total ore pe semestru	75
3.9 Numărul de credite	3

4. Precondiții - De curriculum (dacă este cazul)

Nu se aplică. Se recomandă parcurgerea prealabilă a disciplinelor fundamentale (Drept civil, Dreptul Instituțional al Uniunii Europene, Teoria Generală a Dreptului, Drept European General)

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Desfășurarea cursului necesită sală de curs dotată cu videoproiector, sistem audio și conexiune stabilă la internet, pentru prezentări interactive și demonstrații online.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Seminariile se desfășoară în spații dotate cu echipamente multimedia (e.g., videoproiector, ecran, sistem audio) și conexiune stabilă la internet. Se impune accesul studenților la dispozitive electronice proprii (laptop/tabletă/telefon) pentru participarea activă la activitățile practice, consultarea în timp real a legislației, jurisprudenței și instrumentelor digitale.

6. Obiective

La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să:

- identifice și să înțeleagă principalele concepte juridice relevante în contextul noilor tehnologii (inteligență artificială, platforme digitale, date, contracte electronice etc.);
- interpreteze și să aplice normele juridice naționale, europene și internaționale în domeniul tehnologiilor digitale (inclusiv GDPR, DSA, DMA, AI Act, legislația e-commerce etc.);
- analizeze critic provocările juridice generate de dezvoltarea tehnologică rapidă (de ex. răspunderea pentru AI, guvernanta algoritmică, protecția consumatorilor online, libertatea de exprimare pe platforme);
- utilizeze instrumente digitale oficiale (baze de date legislative și jurisprudențiale, platforme UE, instrumente de analiză juridico-tehnologică) în activitatea de documentare juridică;
- elaboreze argumentări juridice clare, riguroase și inovatoare în raport cu probleme juridice generate de tehnologiile emergente;
- își dezvolte o atitudine critică, etică și responsabilă față de utilizarea tehnologiilor în domeniul juridic și societal.

7. Competențe/Rezultate ale învățării

- Utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor și metodelor din domeniul juridic;
- Interpretarea și aplicarea legislației românești, a legislației europene și a normelor de drept internațional
- Utilizarea eficientă a cunoștințelor dobândite în culegerea datelor și informațiilor referitoare la o problemă de drept concretă
- Interpretarea și utilizarea adecvată a surselor de drept în analiza situațiilor juridice, precum și în încadrarea și soluționarea lor corectă din punct de vedere juridic
- Utilizarea eficientă a resurselor de comunicare și a surselor de informare și de formare profesională asistată, atât în limba română, cât și într-o limbă străină de circulație internațională

8. Conținut

8.1 Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
Introducere în Dreptul Noilor Tehnologii. Contextul digital contemporan; transformarea digitală și impactul asupra dreptului; noțiuni fundamentale (documente digitale, servicii ale societății informaționale, internetul ca infrastructură juridică); cadrul normativ european de ansamblu (GDPR – DSA – DMA – AI Act).	Prelegere interactivă, prezentare cu exemple practice, discuții dirijate, studiu de caz introductiv	2 ore, referințele bilbiografice 1, 2, 10, 12, 14, 15, 19.
Mediul digital și documentele electronice. Tipuri de documente digitale; efecte juridice; arhivare, probă electronică; semnătura electronică simplă, avansată și calificată; regimul eIDAS; semnătura bazată pe recunoaștere facială.	Prelegere. demonstrații tehnice (semnătură electronică reală), analiză reglementări UE și românești	2 ore, referințele bilbiografice 1, 5, 6, 19
Platforme online, aplicații și servicii ale societății informaționale. Definiții juridice; tipologii de platforme (hosting, marketplace, social media); obligații și regim juridic; rolul termenilor și condițiilor.	Prelegere, analiză practică a T&C unor platforme mari; dezbateri	2 ore, referințele bilbiografice 1,19, 20, 21, 12, 11, 14
Termeni și condiții. Contracte electronice. VPN și alte instrumente tehnice. Natura juridică a termenilor și condițiilor; contracte de adeziune online B2C și B2B; clauze abuzive în mediul digital; utilizarea VPN și implicații juridice; răspunderea furnizorilor.	Analiză de termeni reali (Facebook, VPN), studiu de caz comparativ UE–SUA, discuții	2 ore, referințele bilbiografice 1,19, 13, 20, 21, 5

8.1 Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
Internet-of-things		
Datele. Date cu caracter personal și GDPR. Principii GDPR; temeuri de prelucrare; drepturile persoanelor vizate; transferuri internaționale; răspundere; interacțiunea cu alte reglementări.	Prelegere, analiză cazuri practice	2 ore, referințele bilbiografice 7, 9, 19, 18, 17, 8
Cookies, rețele sociale și protecția utilizatorilor. Regimul cookies și tracking; social media si obligații de informare, consimțământ, dark patterns; protecția consumatorilor; libertatea de exprimare vs moderare; regimul juridic al platformelor de socializare.	Studii de caz (Meta, TikTok), analiză decizii autorități și jurisprudență, dezbatere	2 ore, referințele bilbiografice 7, 19, 18, 17
Piața unică digitală: Digital Services Act și Digital Markets Act. Regimul serviciilor digitale (DSA): transparență, moderare, VLOPs; DMA: gatekeepers și obligațiile lor; interacțiuni cu dreptul concurenței și protecția consumatorilor.	Prelegere, schemă interactivă, analiză articole cheie, discuții aplicate	2 ore, referințele bilbiografice 1,19, 20, 21
Blockchain, criptoactive și smart contracts. Noțiuni tehnice de bază; regimul juridic al blockchain; Regulamentul MiCA; natura juridică a smart contracts; provocări de executare și probatorii.	Prelegere, demonstrație blockchain explorer, analiză juridică a unor cazuri reale	2 ore, referințele bilbiografice 1,19, 22, 23
Inteligența artificială și reglementarea juridică. AI Act (clasificarea riscurilor, obligații pentru furnizori/utilizatori); aplicații juridice (legal tech, predictive justice); răspunderea pentru AI; aspecte etice și de drepturile fundamentale.	Prelegere, analiză, discuție etică, scenarii practice	2 ore, referințele bilbiografice 1,19,4, 16, 17
Cybersecurity, cybercriminalitate și cyberterorism. Noțiuni tehnice minime; regimul juridic al securității informatice; răspunderea operatorilor; atacuri cibernetice.	Prelegere, analiză legislație, exemple de cazuri reale (ex. atacuri asupra instituțiilor)	2 ore, referințele bilbiografice 1,3, 19,
Instrumente de plată online și identitate virtuală. Regimul juridic al plăților electronice; furnizori de servicii de plată; securitate; fraude online; identitate digitală (eID, portofel digital european).	Prelegere, analiză reglementări UE, demonstrație practică (2FA, eID), studiu de caz	2 ore, referințele bilbiografice 1, 6, 19, 10, 11
Proceduri juridice online și ODR. Adaptarea procedurilor judiciare și administrative la mediul digital; platforme de soluționare online a litigiilor (ODR); semnătură electronică în proceduri; jurisprudență relevantă.	Prelegere, navigare pe platforma ODR, analiză spețe CJUE/CtEDO	2 ore, referințele bilbiografice 1, 19, 21, 17, 18, 19, 14, 15
Legal tech. Jurisprudență relevantă în domeniul noilor tehnologii. Analiza detaliată a jurisprudenței CJUE, CtEDO și instanțelor române în materii: GDPR, platforme, libertate de exprimare, AI, blockchain.	Prelegere, studii de caz	2 ore, referințele bilbiografice 17, 18, 19, 16
Tendențe, perspective de viitor și elemente noi în dreptul tehnologiei. Evoluții recente (AI generativ, metavers, identități digitale, noile propuneri legislative UE); provocări etice, juridice și instituționale; impactul asupra profesiei juridice.	Prelegere, discuție critică, brainstorming	2 ore, referințele bilbiografice 17, 18, 19, 16, 23, 22, 20, 14, 10, 11, 12

Bibliografie

1. Revista Dreptul Noilor Tehnologii
2. Cristina Elena Popa Tache, Dreptul comunicatiilor si al noilor tehnologii. Curs universitar, Editura PRO UNIVERSITARIA, 2023
3. Andrei Săvescu, Cyberlaw elements, Ed. Hamangiu, 2025
4. Elena Lazăr, Dreptul inteligenței artificiale. O scurta introducere, Ed. Hamangiu, 2024
5. Elena Lazar, Nicolae Dragos Costescu, Dreptul european al internetului. Editia a 2-a, Ed. Hamangiu, 2023
6. Raul Felix Hodos, Plata electronica, Ed. Universitară, 2021
7. Daniel-Mihail Sandru, Irina Alexe, Legislatia Uniunii Europene privind protectia datelor personale, Editura Universitară, 2018
8. Marcelo Corrales, Mark Fenwick, Nikolaus Forgó, New Technology, Big Data and the Law, Ed. Springer, 2017
9. Jos Dumortier, Pieter Gryffroy, Ruben Roex, Yung Shin Van Der Syte, European Privacy and Data Protection Law, Wolters Kluwer, 2022
10. Ian J. Lloyd, Information Technology Law, ISBN-10 0198830556, 2020
11. Elena Carpanelli, Nicole Lazzerini, Use and Misuse of New Technologies. Contemporary Challenges in International and European Law, Sp
12. Esther Salmerón-Manzano, Laws and Emerging Technologies, MDPI, Laws, 2021
13. Cynthia H Cwik, Christopher A Suarez, and Lucy L Thomson, The Internet of Things (IoT): Legal Issues, Policy, and Practical Strategies, A
14. Marise Cremona, New Technologies and EU Law, Ed. Oxford University Press, 2017
15. Nicolae Pană, E-Agora. Impactul noilor tehnologii asupra dezvoltarii dreptului. Participarea electronica directa a cetateanului la procesul legislativ, Ed. Hamangiu, București, 2020.
16. Site-ul Uniunii Europene (cu trimitere către instituțiile competente): <https://www.europa.eu/>
17. Portalul legislativ al Uniunii Europene: <https://eur-lex.europa.eu/>
18. Portalul de jurisprudență al Curții de Justiție a Uniunii Europene: <https://curia.europa.eu/juris/recherche.jsf?language=ro>
19. Suportul de curs aferent materiei „Dreptul noilor tehnologii” și disponibil în format digital (PDF)
20. Jan Kramer, Digital markets and online platforms: new perspectives on regulation and competition law, 2020, disponibil la <https://cerre.eu/w>

content/uploads/2020/11/CERRE_Digital-markets-and-online-platforms_new-perspectives-on-regulation-and-competition-law_November2020.

21. Kalpana Tyagi (Anthology Editor) , Anselm Kamperman Sanders (Anthology Editor) , Caroline Cauffman (Anthology Editor), Digital Platform Regulation. Comparative Perspectives, Hart Publishing, 2024

22. Pinar Çağlayan, Legal Aspects of Blockchain, Crypto Assets and Smart Contracts: An Introduction, ISBN: 9786254326974, 2023

23. ELI Principles on Blockchain Technology, Smart Contracts and Consumer Protection, https://www.europeanlawinstitute.eu/fileadmin/user_upload/p_eli/Publications/ELI_Principles_on_Blockchain_Technology__Smart_Contracts_

8.2 Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
Introducere. Mediul digital. Documente și semnături electronice - Tipuri de documente digitale și efecte juridice. - Semnătura electronică: simplă, avansată, calificată; semnătura cu recunoaștere facială; regimul eIDAS. - Exercițiu practic: semnarea și verificarea unui document electronic. - Discuție: diferența juridică între documentele electronice și cele fizice.	Problematizarea, Discuția, Demonstrația, Exercițiul practic	2 ore, referințele bilbiografice 1, 2, 5, 6, 10, 12, 14, 15, 19
Regimul juridic al platformelor online. Termeni și condiții. Contracte electronice platformelor online. Termeni și condiții. Contracte electronice - Analiza T&C ale unor platforme - Identificarea clauzelor abuzive, obligațiilor privind transparența și protecția consumatorilor. - Discuție: natura juridică a termenilor și condițiilor; contracte electronice B2C/B2B.	Problematizarea, Discuția, Studiul de caz, Lucrul pe grupuri	2 ore, referințele bilbiografice 1, 5, 11, 12, 13, 14, 19, 20, 21
Date personale, GDPR, Data Governance Act, cookies și Internet of Things GDPR, Data Governance Act, cookies și Internet of Things - Analiza principiilor GDPR și a temeiurilor de prelucrare. - Exercițiu: identificarea problemelor într-o politică reală de confidențialitate. - Cookies și consimțământul informat. - IoT: provocări juridice privind colectarea datelor de la dispozitive inteligente.	Problematizarea, Discuția, Dezbaterea, Studiul de caz	2 ore, referințele bilbiografice 7, 8, 9, 17, 18, 19
Digital Services Act & Digital Markets Act - Exercițiu: identificarea obligațiilor pentru VLOPs și gatekeepers (Meta, Google etc.). - Discuție: transparență, moderare, publicitate, abuz de poziție dominantă. - Analiză de texte legislative UE.	Problematizarea, Discuția, Studiul de caz, Dezbaterea	2 ore, referințele bilbiografice 1, 19, 20, 21, 22, 23
Blockchain, criptoactive și smart contracts - Noțiuni tehnice și juridice de bază. - Analiza unui smart contract. - Studiu de caz: litigii și incidente juridice cu criptoactive în UE. - Discuție comparativă: România si alte jurisdicții.	Problematizarea, Discuția, Demonstrația, Studiul de caz	2 ore, referințele bilbiografice 1, 16, 17, 19, 22, 23
Inteligență artificială și cybersecurity - Studiu de caz: utilizarea AI în procesul decizional - Clasificarea sistemelor AI conform AI Act. - Discuție: răspundere, transparență, securitate cibernetică, cybercriminalitate, cyberterorism. - Elemente introductive de legal tech și inginerie juridică.	Problematizarea, Discuția, Workshop tematic, Studiul de caz	2 ore, referințele bilbiografice 1, 3, 4, 6, 10, 11, 16, 17, 19
Jurisprudență relevantă, Legal Tech și tendințe viitoare - Analiza spețelor CJUE, CEDO și naționale privind GDPR, libertatea de exprimare online, platforme, AI, blockchain. - Legal Tech: instrumente emergente pentru practicieni, automatizare, inginerie juridică. - Discuție finală: metavers, identități digitale, tendințe legislative.	Problematizarea, Discuția, Analiza jurisprudențială, Prezentări	2 ore, referințele bilbiografice 1, 11, 12, 14, 15, 6, 17, 18, 19, 20, 22, 23

Bibliografie

1. Revista Dreptul Noilor Tehnologii
2. Cristina Elena Popa Tache, Dreptul comunicatiilor si al noilor tehnologii. Curs universitar, Editura PRO UNIVERSITARIA, 2023
3. Andrei Săvescu, Cyberlaw elements, Ed. Hamangiu, 2025
4. Elena Lazăr, Dreptul inteligenței artificiale. O scurta introducere, Ed. Hamangiu, 2024
5. Elena Lazar, Nicolae Dragos Costescu, Dreptul european al internetului. Editia a 2-a, Ed. Hamangiu, 2023
6. Raul Felix Hodos, Plata electronica, Ed. Universitară, 2021
7. Daniel-Mihail Sandru, Irina Alexe, Legislatia Uniunii Europene privind protectia datelor personale, Editura Universitară, 2018
8. Marcelo Corrales, Mark Fenwick, Nikolaus Forgó, New Technology, Big Data and the Law, Ed. Springer, 2017
9. Jos Dumortier, Pieter Gryffroy, Ruben Roex, Yung Shin Van Der Syde, European Privacy and Data Protection Law, Wolters Kluwer, 2022
10. Ian J. Lloyd, Information Technology Law, ISBN-10 0198830556, 2020
11. Elena Carpanelli, Nicole Lazzerini, Use and Misuse of New Technologies. Contemporary Challenges in International and European Law, Springer, 2019
12. Esther Salmerón-Manzano, Laws and Emerging Technologies, MDPI, Laws, 2021
13. Cynthia H Cwik, Christopher A Suarez, and Lucy L Thomson, The Internet of Things (IoT): Legal Issues, Policy, and Practical Strategies, ABA Book Publishing, 2019
14. Marise Cremona, New Technologies and EU Law, Ed. Oxford University Press, 2017
15. Nicolae Pană, E-Agora. Impactul noilor tehnologii asupra dezvoltării dreptului. Participarea electronica directa a cetateanului la procesul legislativ, Ed. Hamangiu, București, 2020.
16. Site-ul Uniunii Europene (cu trimitere către instituțiile competente): <https://www.europa.eu/>
17. Portalul legislativ al Uniunii Europene: <https://eur-lex.europa.eu/>
18. Portalul de jurisprudență al Curții de Justiție a Uniunii Europene: <https://curia.europa.eu/juris/recherche.jsf?language=ro>
19. Suportul de curs aferent materiei „Dreptul noilor tehnologii” și disponibil în format digital (PDF)

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei „Dreptul Noilor Tehnologii” este conceput în corelare directă cu evoluțiile legislative europene și internaționale, precum și cu așteptările mediului profesional juridic, academic și economic. Tematica disciplinei răspunde nevoilor exprimate de:

- comunitatea profesională juridică (barouri, cabinete de avocatură, societăți de avocatură, notariate, consultanți juridici), care manifestă un interes crescut pentru reglementările privind protecția datelor, inteligența artificială, contractele electronice, semnătura digitală, blockchain și răspunderea platformelor digitale;

- angajatori instituționali și privați din domeniul juridic și tehnologic, care solicită absolvenți capabili să înțeleagă și să aplice normele relevante în context digital, să interpreteze acte juridice generate sau transmise electronic, să gestioneze riscurile juridice asociate tehnologiilor emergente și să colaboreze interdisciplinar cu experți tehnici;

- asociații profesionale și academice implicate în domeniul digitalizării și al dreptului tehnologiei, care promovează integrarea noilor reglementări europene (GDPR, DGA, DSA, DMA, AI Act) în formarea juridică de bază și continuă;

- mediul economic și antreprenorial, în care cererea de competențe juridico-digitale este în creștere, mai ales în contextul utilizării platformelor online, serviciilor financiare electronice, semnăturii digitale și al respectării obligațiilor de conformitate.

Disciplina dezvoltă competențe adaptate cerințelor actuale ale pieței muncii juridice și economice, pregătind studenții să interacționeze cu reglementările specifice economiei digitale, să participe la proiecte de digitalizare juridică, să ofere consultanță juridică în materie de tehnologii emergente și să înțeleagă implicațiile juridice ale transformării digitale.

10. Evaluare

10.1 Evaluare continuă		Pondere (min. 30%)		100	
Curs	Forma de evaluare				
	Pondere		0		
	Nepromovarea Evaluării continue determină nepromovarea Evaluării finale				
	Metode de evaluare	Detalii	Pondere	cu reexaminare	
Seminar / Laborator	Forma de evaluare		Verificare mixtă		
	Pondere		100		
	Nepromovarea Evaluării continue determină nepromovarea Evaluării finale				
	Metode de	Detalii	Pondere	cu reexaminare	

	evaluare	Test	30	Da
		Proiect	40	Da
		Verificare orală periodică	30	Nu

10.2 Mențiuni (situații speciale în evaluare)

--	--

10.3 Standard minim de performanță

Pentru promovarea disciplinei, studentul are obligația de a susține și de a obține o notă minimă de 5 (cinci) la fiecare dintre cele trei componente obligatorii de evaluare.

Reevaluarea în vederea promovării („restanța”) poate fi susținută la una sau la ambele componente obligatorii de evaluare scrisă (test/proiect), după caz, cu condiția îndeplinirii cerinței minime de prezență la activitățile de seminar. Componenta obligatorie de evaluare orală nu poate fi reexaminată.

Reevaluarea în vederea măririi notei se poate realiza numai pentru cele două componente obligatorii de evaluare scrisă (proiect/test), ambele fiind susținute în acest scop.

Data completării,

**Titular de curs,
Asist. AURA-ELENA AMIRONESEI**

**Titular de seminar,
Asist. AURA-ELENA AMIRONESEI**

Data avizării în departament,

**Director de departament,
Conf. Dr. MARIUS NICOLAE BALAN**